

СЕМЕСТРОВА ПІДСУМКОВА РОБОТА

8 клас, II семестр

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Картка роботи

Галузь	Природнича (ПРО)
Тип роботи	Семестрова підсумкова
Клас	8
Семестр	II
Період проведення	травень
Час	80 хв (частина А – 40 хв, частина В – 40 хв)
Кількість завдань	10
Стандарт	Державний стандарт базової середньої освіти, 2020
Групи результатів	<p>[ПРО 1] Пізнання світу природи засобами наукового дослідження</p> <p>[ПРО 2] Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту</p> <p>[ПРО 3] Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства</p> <p>[ПРО 4] Розвиток наукового мислення, набуття досвіду розв'язання проблем природничого змісту [індивідуально та у співпраці]</p>
Предмет / курс	Хімія
Модельна програма	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
Деталізація теми	

Використання роботи

Семестрову підсумкову роботу доцільно використовувати як цілісний інструмент у **8 класі** (орієнтовно травень місяць).

Робота відбувається в **паперовому форматі**. Завдання частини **А** необхідно виконувати, використовуючи реальне обладнання, планувати й здійснювати дослідження. Завдання частини **В** передбачають надання відповіді способом вибору однієї відповіді, встановлення послідовності чи відповідності, а також надання пояснень до певних виборів із варіантів відповідей, здійснення обчислень, пояснення певних закономірностей чи народної мудрості.

Можливе створення в одному із цифрових середовищ для проведення оцінювань електронної версії роботи.

Зміст роботи

Завдання роботи відповідають **Державному стандарту базової середньої освіти 2020 року** (далі – ДСБСО-2020). Їх укладено на основі тих базових знань, визначених ДСБСО-2020, якими учні й учениці мають оволодіти на завершення другого семестру 8 класу.

У документі “Завдання” кожне завдання схарактеризовано за орієнтирами для оцінювання, визначеними в ДСБСО-2020 на кінець предметного циклу навчання [9 ПРО], але саме тих, досягнення яких передбачено вимогами чинних модельних навчальних програм у 8 класі.

Загалом робота дає змогу оцінити рівень сформованості знань, умінь, способів мислення й ставлень такими орієнтирами ДСБСО-2020:

ГР1

- *складає план дослідження самостійно [9 ПРО 1.3.2-1];*
- *вибирає самостійно необхідний для виконання дослідження інструментарій [9 ПРО 1.4.2-1];*
- *установлює на основі результатів дослідження самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб причиново-наслідкові зв'язки між будовою і властивостями об'єктів дослідження [9 ПРО 1.5.1-1];*
- *спостерігає, досліджує об'єкти та явища самостійно / в групі за складеним планом з використанням математичних, реальних, комп'ютерних моделей [9 ПРО 1.4.1-1];*
- *формулює самостійно висновки відповідно до мети дослідження [9 ПРО 1.5.3-1];*
- *оцінює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб можливість використання результатів дослідження для розв'язання навчальної / життєвої проблеми [9 ПРО 1.5.3-2];*
- *дотримується правил безпеки життєдіяльності під час дослідження [9 ПРО 1.4.2-3].*

ГР2

- аналізує і систематизує самостійно опрацьовану інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел [9 ПРО 2.1.1-1];
- використовує самостійно сукупність даних для оцінювання природних об'єктів, явищ і процесів [9 ПРО 2.1.1-2];
- відбирає та інтегрує самостійно / з допомогою вчителя чи інших осіб інформацію природничого змісту, представлену в різних формах, зокрема у символній, пов'язуючи її з реальними об'єктами та явищами [9 ПРО 2.2.1-2];
- формулює самостійно словесні описи об'єктів, явищ і процесів на основі нетекстової інформації (табличної, графічної / інфографіки) [9 ПРО 2.2.1-4].

ГР3

- характеризує самостійно властивості об'єктів природи, пояснює природні явища та процеси на основі законів природи, використовуючи мову природничої науки і відповідну термінологію [9 ПРО 3.1.1-1];
- визначає самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб властивості об'єктів / явищ природи, що є істотними для розв'язання життєвої / навчальної проблеми [9 ПРО 3.1.1-2];
- вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають кілька спільних ознак / властивостей [9 ПРО 3.2.1-2];
- розрізняє / систематизує / упорядковує самостійно об'єкти / явища природи за визначеними ознаками / властивостями [9 ПРО 3.2.1-3];
- установлює самостійно причиново-наслідкові зв'язки між певними явищами і процесами та їх наслідками [9 ПРО 3.3.1-1].

ГР4

- інтерпретує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб наукові факти [9 ПРО 4.1.1-2];
- розв'язує самостійно / в групі навчальні / життєві проблеми, використовуючи здобуті знання і набутий досвід [9 ПРО 4.3.2-1].

Робота специфікована за модельною навчальною програмою «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.). Утім, завдання, запропоновані в роботі, відповідають будь-якій модельній освітній програмі **природничої освітньої галузі** для навчального предмета “Хімія”.

УВАГА!

У разі, якщо певне завдання роботи виходить за межі програмового матеріалу, який опрацювали учні / учениці, це завдання доцільно замінити іншим — ідентичним за всіма характеристиками, окрім змістового. Важливість розроблення саме ідентичного завдання забезпечить збереження цілісності роботи як інструменту оцінювання.

Для розроблення ідентичного завдання варто скористатися документом “Task_description”, де наведено всі параметри завдання, яке потребує заміни. До речі, цей опис можна також використати для створення ідентичних варіантів блоків або всієї роботи загалом.

Структура роботи

Підсумкова семестрова робота складається з двох частин: частина **A** – хімічний експеримент; частина **B** – тест.

Частина **A** роботи містить **завдання 1–5**, які стосуються тексту і передбачають виконання реального експерименту: визначення етапів експерименту, добирання необхідного інструментарію, проведення експерименту, формулювання висновків за його результатами.

До завдань 1–5 передбачено розгорнуті комплексні письмові відповіді.

Частина **B** складається з **10 завдань**.

Завдання — це структурні елементи тесту, що різняться за типом, різновидом, когнітивною й статистичною складністю, стосунком до стимулу.

Стимул – це інформація, яку необхідно опрацювати в певний спосіб, щоб далі виконати завдання, які його стосуються. Стимул може передбачати виконання навіть одного завдання.

У роботі завдання стосуються **стимульної інформації**, які учень / учениця має брати до уваги для належного виконання завдання.

У роботі використано завдання таких типів і різновидів (див. таблицю), що дає змогу оцінити і базові знання учнівства, так і рівень сформованості певних умінь і способів мислення.

Типи й різновиди завдань у роботі

Тип завдання	Різновид завдання	№ завдання
Закрите завдання (Selected-response)	Завдання на встановлення послідовності	7
	Завдання на встановлення відповідності	3,1
Відкрите завдання (constructed response)	Завдання з короткою відповіддю	1,1;1,2; 2; 3,1; 4; 5; 9
	Завдання з розгорнутою короткою відповіддю	3,2; 6

	Завдання з розгорнутою комплексною відповіддю	8; 10
Виконавче завдання (Performance Tasks)	Завдання з розгорнутою комплексною відповіддю (завдання на показ діяльності (процесу))	Частина А (1–5)

Час на виконання роботи

Кожну частину роботи виконують у різні дні. На виконання всієї роботи відведено **80 хвилин**.

На виконання частини **А** відведено **40 хвилин**, частини **В** – **40 хвилин**.

Визначений час включає лише безпосереднє виконання завдань. Ознайомлення з інструкціями щодо структури роботи й виконання завдань учнів і учениць потрібно ознайомити напередодні.

Перевірка відповідей і нарахування балів

Загальні підходи й докладна характеристика процедури перевірки відповідей на кожне завдання і виставлення підсумкової оцінки в шкалі 1 – 12 визначені в документі “Оцінювання роботи”.

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали за однією або кількома групами результатів. Це дещо ускладнює проведення процедури перевірки й оцінювання, оскільки передбачає постійний контроль щодо нарахування балів за виконання конкретних елементів завдання.

Процедура перевірки

Оскільки передбачено виконання учнівством завдань **на папері** (зокрема й пояснення, нотування, фіксування тих, які необхідно виконати з реальним обладнанням), то для перевірки роботи варто скористатися бланками, запропонованими в документі “Оцінювання роботи”.

Після перевірки відповідей учня / учениці набрані ним / нею бали **переводять у шкалу 1 – 12** відповідно до Схем переведення для кожної групи результатів.

Із принципами й алгоритмом оцінювання робіт учні й учениці мають бути ознайомлені ДО її виконання.

Інші зауваги

Джерела рисунків, використаних у роботі

Рисунок 1. Багаті Йодом продукти. Примітка. Джерело:
https://www.rbc.ua/static/ckef2/img/283045210_573399630808714_8887001583897732876_n.jpg

Рисунок 2. Пакування кухонної солі. Примітка. Адаптовано з:
https://images.openfoodfacts.org/images/products/299/920/001/9128/ingredients_ru.5.full.jpg